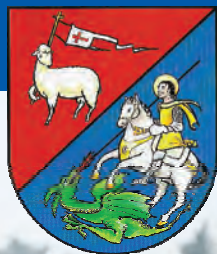

KUNVALDSKÝ POLEDNÍK

listopad - prosinec 2025

Profesor Bílek se starokladrubským běloušem, připomínáme si 140. výročí od jeho narození

DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTYSE KUNVALD

Z DIÁŘE STAROSTKY

Milí kunvaláci,

poslední číslo našeho Poledníku roku 2025 právě držíte v rukou. Rok nám opět utekl, jak já ráda říkám, jako voda v Horském potoce a je zas čas na pár řádků Z diáře starostky...

Začátek školní roku byl pro mne dosti hektický. Začalo to už 31. 8., kdy jsem si během dne uvědomila, že nám pro naše nové prvňáčky chybí gratulace a knížka na uvítanou do první třídy. Mohu vám říci, že mě v první chvíli polilo takové horko, že možná padl i teplotní rekord prázdnin. Okamžitě jsem zahájila akci: „Sežeň knihu a gratulaci!“ Bylo to „o fous“, projela jsem celkem čtyři obchody od Rychnova po Třebovou, a nakonec jsem v doprovodu rodiny sehnala knížky pro naše prvňáčky.

Ještě ráno Petra Zářecká stihla napsat věnování a poté ještě zajela do Helvíkovic do Set Servisu pro Pamětní listy. Je pravda, že bez podpory rodiny a Petry bych to horko těžko dala, ale měla jsem tentokrát velké štěstí. Až na to budu vzpomínat, určitě se tomu zasměju, i když ten den mi do smíchu rozhodně moc nebylo.

Jak jsem psala v předešlém Poledníku, čekalo nás otevření školní jídelny v novém režimu, naštěstí i toto se podařilo, jak mělo. Měla jsem příležitost si vyzkoušet, co taková práce v jídelně obnáší a musím říci, že si opět o to víc vážím těchto zaměstnanců, když teď vím, jak to tam vše funguje. Mimo jiné mne potěšila zářijová akce v jídelně, kdy jste měli možnost zakoupit kvalitní ponožky z Nekoře, a ještě si u toho koupit něco dobrého ke kávě. Věřím, že volba paní Paulusové do funkce ředitelky bylo dobré rozhodnutí, které ocení všichni strávníci.

V září jsme také pořádali tradiční podzimní setkání důchodců. Letos přišlo do sokolovny přes osmdesát kunvaldských seniorů, opět jsme pro ně připravili

bohatý kulturní program, o hudební doprovod se postarala hudební skupina Makadam. Občerstvení jsme zajistili v naší školní jídelně, a hosté si pochutnali na sekané a krásně nazdobeném perníku. Doufám, že milým překvapením byl rozhovor s Bárou Novákovou, kterou 2. 11. 2025 čeká velká životní výzva, a to účast na Mistrovství světa v maratonu, které se poběží za „velkou louží“ v New Yorku. Přála bych si, aby si na ni ten den mnoho kunvaláků vzpomnělo, drželo ji palce, aby dosáhla co nejlepšího výsledku. Máme slíbeno, že po návratu nám Bára poskytne rozhovor do Poledníku a podělí se s námi o své zážitky z Ameriky.

*Rozhovor s Bárou Novákovou na setkání seniorů,
foto Šárka Junková*

Už teď mohu pozvat naše seniory na příští rok, kdy se tradiční setkání uskuteční 4. 10. 2026, těšíme se na vás tedy za rok opět na shledanou. Nesmím ještě zapomenout poděkovat všem, kteří chodí pravidelně pomáhat s obsluhou a ač nejsou vidět, bez jejich ochoty a pomoci by odpoleadne nemohlo být takové jaké je.

Během října jsme museli odstranit všechny hračky z dětského hřiště před školou, protože z důvodů jejich poškození se staly nebezpečnými. Dokonce ani krabička na křídly neušla pozornosti vandala, proto pokud půjdete s dětmi na hřiště, musíte si vzít hračky s sebou. Myslím si, že až jednou zůstanou odložené či zapomenuté věci na svém místě a funkční, bude to znamenat, že jsme zas o něco lepší a vyspělejší společnost.

Víte, v čem je skvělá naše vesnice, v tom že se většina nás zná. Já osobně chci moc poděkovat chlapům z výjezdové jednotky našich hasičů. V sobotu 11. října pomohli přestěhovat velké zásoby dřeva, které měl měšťys uskladněné v bramborárně do naší nové stodoly. Děkuji ještě jednou Matušovi Paďouroví, Mírovi Vágnerovi, Pepovi Tomanovi, Jirkovi Mihulkovi, Jirkovi Bolečkovi, Milanovi Bolečkovi, Tondovi Kopecnému a Edovi Štumpfovi za jejich čas, svaly a ochotu nám pomoci, tedy hlavně ušetřili mnoho času a práce našim zaměstnancům - Honzovi a Láďovi.

Členové ZJ při stěhování dřeva, foto D. Bolečková

V říjnu se podařilo schválit novou vyhlášku o způsobu likvidace odpadů, a s ní související vyhlášku o poplatku za likvidaci odpadů. Během debaty, která proběhla s občany, zaznělo mnoho dobrých dotazů, a i když opět nebude vyhláška spravedlivá ke všem, určitě by měla být přísnější pro ty, kteří netřídí. Tito lidé by měli nyní zaplatit více, než platili doposud. Snad se podaří načipovat popelnice do konce roku, abychom mohli od ledna zahájit svoz dle nové vyhlášky.

Během listopadu by mělo zastupitelstvo začít připravovat rozpočet na rok 2026 s tím, že největším výdajem bude rekonstrukce druhého a třetího patra bývalého penzionu U lípy. Byla bych ráda, kdyby se to podařilo dotáhnout do konce volebního období, které spěje ke svému závěru na podzim příštího roku.

Měly by se zde postavit tři byty a místo pro setkávání s kuchyňkou a sociálním zázemím. V rozpočtu také dojde k navýšení položky na provoz školy. Od nového roku totiž přejde financování nepedagogických pracovníků na zřizovatele s tím, že nám bude navýšen rozpočet na straně příjmů od státu. Vzhledem k výsledkům voleb však není zas nic jistého, takže opět uvidíme až po novém roce, jak to vlastně bude.

Určitě se v rozpočtu objeví pravidelné položky jako každý rok, což jsou provozní náklady na provoz školy, na opravu komunikací, veřejné osvětlení a krom toho také peníze na úpravu terénu okolo sběrného místa, kde by měla vzniknout opěrná zeď, a hlavně manipulační prostor. Budu se snažit zahrnout do rozpočtu částku na novou studii na Kampeličku, i když cena takovéto studie se pohybuje okolo 150.000 Kč. Ráda bych, kdybychom se mohli vrátit k tomuto ožehavému tématu a konečně se rozhodnout, co s budovou budeme dělat dál. Když už jsme se konečně dohodli, co by v budově mělo být, bylo by dobré se dohodnout také na vhodném řešení. Víím, že na zastupitelstvu zazněla připomínka z úst pana Vaško, že bychom neměli plánovat další velké výdaje, když nás čeká rekonstrukce penzionu. To je pravda, ale je třeba si uvědomit, že vypracování projektové dokumentace a získání stavebního povolení trvá přes rok, tudíž příští rok můžeme věnovat čas „papírování“ a získávání veškerých podkladů nutných k získání stavebního povolení. V příštích letech bychom mohli konečně zahájit rekonstrukci Kampeličky, nebo bychom mohli nakonec přece jen využít platné stavební povolení a projektovou dokumentaci, kterou již máme.

Pokud vše půjde dobře, mohli bychom vylepšit rozpočet tím, že se podaří prodat stavební parcely za Štumpfovými, a tím si vylepšit příjmovou stranu rozpočtu.

Ještě bych se ráda vrátila k auditu hospodaření městyse, který proběhl v září. Tento audit provádí zaměstnankyně kraje, pečlivě kontrolují hospodaření městyse. Opět nebyly nalezeny žádné chyby, ale přece jen jsme byli upozorněni na chybějící zápisy kontrolního výboru, neboť poslední je z roku 2023. Předsedkyní výboru je - dle jejích slov - školená zastupitelka, takže jistě ví, co je náplní práce takového výboru. Pokud se výbor nescházel, je otázkou, zda členům kontrolního výboru náleží pravidelná měsíční odměna, stejně tak jako dlouhodobě nepřítomnému zastupiteli, který kvůli pracovnímu vytížení, nemá čas se dostavit na zasedání zastupitelstva. Přitom zaměstnavatel má povinnost uvolnit zaměstnance, který je členem zastupitelstva.

Zrovna tak se mi zdá neefektivní nehlasovat pro úpravy mezi bytovkami, jen z pocitu, že je to vůči ostatním obyvatelům z jiných částí obce (míněno dolní Kunvald) nespravedlivé. Nebylo by lepší přijít s návrhem, kde a co udělat, vylepšit, než se odvolávat na to, že nám zase chybí nějaká studie? Přitom nám především v této části obce chybí prostor, pozemek k realizování různých úprav pro naše občany. Silně pochybuji, že nám někdo daruje či odprodá kousek své zahrady, abychom tam udělali dětské hřiště, nebo místo, kde by se mohli scházet místní.

Toto mi zase připomnělo, jak v dnešní době je velký problém cokoliv udělat. Vezměte si, co všechno zvládli naši předkové, kdy s minimální technikou postavili školu, sokolovnu a mnoho jiného za neuvěřitelně krátkou dobu. Kunvald měl štěstí na takovéto osobnosti, mezi nimiž byli lékaři, sportovci a umělci, jejich jména nalezneme na Slavíně.

V tomto čísle si připomeneme dvě významné osobnosti, a to pana prof. Fran-

tiška Bílka a sportovce Františka Kalouse. Prvně jmenovaného si připomeneme v článku od pana MVDr. Jaromíra Bílka, který byl také spoluautorem knihy o tomto slavném rodákovi a občanu Kunvaldu. V rozhovoru Poledníku si pan Jiří Stuchlík popovídal se synem výše jmenovaného slavného sportovce s panem Janem Kalousem.

Vzpomněla jsem si, že za mnou přišla paní Radka Krčmářová a povídaly jsme si o architektovi Vítkovi, který je autorem školy a sokolovny. Byla to taky jedna z významných osobností Kunvaldu, která by si zasloužila čestné místo na Slavíně, a vlastně jsme přemýšlely, jak to udělat. V roce 2030 oslaví naše škola 100. výročí, čímž by se naskytla skvělá příležitost k umístění další pamětní desky na Slavíně se jménem architekta pana Vítky.

To by bylo „Z diáře“ asi vše, závěrem chci poděkovat Edovi, Aleně, Romanovi, Láďovi, Marcele a Honzovi za spolupráci v roce 2025, a to, že to se mnou vydrželi.

Jsem horká hlava, pro slovo nechodím daleko, ale to jsem já. Děkuji zastupitelům, že se snaží pro obec udělat co je v jejich silách, a nejen kritizovat, zaměstnancům školy a školní jídelny, že se věnují našim dětem. Firmě Kunvaldská a.s. a ostatním podnikatelům za spolupráci, také prodavačkám z Konzumu, protože mít obchod s příjemným a ochotným personálem není v dnešní době samozřejmostí. Děkuji také velmi kunvaldským spolkům, že pořádají různé akce nejen pro nás, ale i pro lidi z okolí, a tím dělají dobré jméno Kunvaldu. Věřte, není to všude obvyklé, važme si toho.

Přeji Vám všem klidné vánoční svátky strávené s Vašimi nejbližšími a v novém roce hodně zdraví a sousedské pohody.

Těším se na spolupráci, jejímž výsledkem budou hodnoty, kterých si budou vážit naši potomci, tak jako my si vážíme práce našich předků.

Tak zas za dva měsíce, již v roce 2026 na přečtenou...

Daniela Bolečková

Z jednání zastupitelstva 8. 9. 2025

* Dodatek ke smlouvě o dílo – Chládek a Tintěra

Starostka informovala, že zhotovitel díla Komunikace za kostelem – Kunvald C2, firma Chládek a Tintěra a.s. předložila návrh dodatku k SOD. Eduard Štumpf informoval přítomné, že se jedná o dodatek upravující více a méně práce na zakázce. Dochází k úspoře 395.191 Kč bez DPH. Konečná cena díla bude tedy 4.531.218 Kč s DPH. Projektová cena, se kterou se uvažovalo v rozpočtu městyse, byla 8.616.816 Kč s DPH.

Zastupitelstvo odsouhlasilo 9 hlasy uzavření Dodatku č. 1 k SOD na veřejnou zakázku – Komunikace za kostelem – Kunvald C2 a pověřilo starostku podpisem.

* Žádost AFK Kunvald – nápis na zeď

Starostka přednesla žádost AFK Kunvald o povolení namalovat na výustí kanalizace pod Kampeličkou, která je v současné době poškozena graffiti, znak klubu. Starostka navrhuje poskytnout šedou barvu na nátěr betonu z obecních prostředků s tím, že AFK Kunvald provede nátěr a kresbu znaku na vlastní náklady.

Zastupitelstvo městyse schválilo 9 hlasy dodání barvy na opravu stěny. AFK Kunvald provede nátěr stěny a namalování znaku klubu na vlastní náklady dle zasláného návrhu do konce května 2026.

* VaK Jablonné nad Orlicí, a.s. – Smlouva o umístění stavby

Starostka přednesla žádost společnosti Vak Jablonné nad Orlicí, a.s. o schválení Smlouvy o umístění stavby na p. p. č. 6875 a 6922 k. ú. Kunvald. Jedná se o opravu vodovodu za Krejsovým kopcem od cesty na Kněžství směrem k Frimlovým. Stavba by měla být provedena protlakem, a proto by mělo dojít jen k minimálnímu poškození

asfaltového krytu komunikace, který bude po provedení opravy samozřejmě opraven.

Zastupitelstvo schválilo 9 hlasy výše uvedenou smlouvu a pověřuje starostku podpisem smlouvy.

* Žádost o zpevnění části komunikace – p. p. č. 3283

Starostka informovala o žádosti občanů kolem komunikace na p. p. č. 3283 o její zpevnění. Vzhledem k tomu, že pan PŠ bude na pozemku přílehlým k této komunikaci stavět rodinný dům, je jednou z podmínek budoucí kolaudace přístup k nemovitosti po zpevněné komunikaci.

Eduard Štumpf uvedl, že se jedná o komunikaci od Trejtnarových po dům Pičových. Komunikace je z části zpevněná, ale cca 80 metrů je travnatá cesta. Uvedl, že na travnaté části je nutné provést stržení drnu a navezení šterkodrti. Navrhuje tedy vzít žádost na vědomí, připravit rozpočet provedení úpravy a zařadit částku do rozpočtu městyse na rok 2026.

Zastupitelstvo vzalo žádost na vědomí.

* Žádost o zpevnění komunikace

Starostka informovala o tom, že pan PK bude provádět pokládku asfaltobetonového krytu komunikace na svém pozemku, na který navazuje obecní pozemek na p. p. č. 6961. Proto přišel s návrhem, zda obec nevyužije možnosti pokládky asfaltu i na svém pozemku, v rozsahu přibližně 25 m².

Eduard Štumpf sdělil, že provedl prohlídku na místě. Náš pozemek končí těsně za mostem mezi Prachařovými a Krčmářovými. A pokládka asfaltu je ku prospěchu věci a logicky navazuje na investici, kterou plánuje na svém pozemku pan PK. Vzhledem k tomu, že most v následujících letech čeká nutná oprava není potřeba pokládat asfalt i na něj. Cena za pokládku asfaltu bude cca 15.000 Kč.

Zastupitelstvo schválilo 9 hlasy zpevnění části ostatní komunikace na p. p. č. 6961 v ploše cca 25 m² asfaltbetonovým krytem na náklad městyse.

*** Žádost o zřízení sjezdu na p. p. č. 3283**

Starostka přednesla žádost pana PŠ o povolení sjezdu z jeho pozemku na obecní komunikaci na p. p. č. 3283 z důvodu výstavby rodinného domu.

Zastupitelstvo schválilo žádost 9 hlasy.

*** ČEZ Distribuce a.s. - Smlouva na věcné břemeno – parcely za kostelem**

Starostka požádala o schválení Smlouvy na věcné břemeno služebnosti pro uložení sítí společnosti ČEZ distribuce a.s. na vedení VN a NN položené v rámci výstavby parcel za Kostelem. V minulosti zastupitelstvo schválilo smlouvu o smlouvě budoucí a toto je navazující krok.

Zastupitelstvo schválilo 9 hlasy Smlouvu o zřízení věcného břemene 24729035, č. IV-12-2027097/VB/1 UO Kunvald se společností ČEZ Distribuce a.s., zastoupenou společností K energo s.r.o. a pověřuje starostku podpisem smlouvy.

*** Žádost paní JM – osázení cesty Záhorý**

Starostka seznámila přítomné s návrhem paní JM, který se týká možnosti výsadby stromořadí podél obecní komunikace na p. p. č. 9085 u kopce Homole na Záhorách za Skalkovými. Upozornila na to, že se jedná o místo s nejvyšší nadmořskou výškou v Kunvaldu, které je velice větrné, proto by musela být zvolena dobrá druhová skladba pro osázení, aby stromy vydržely.

Roman Ruzš se dotázal, zda tam je dostatek prostoru okolo komunikace, starostka připomněla, že se jedná pouze o návrh a vše je potřeba prověřit, zda bude výsadba možná, či bude potřeba dohoda s majiteli sousedních pozemků. Dále požádala přítomné zastupitele, že pokud by někdo věděl o vhodném dotačním titulu, který by tuto výsadbu mohl podpořit, ať poskytne bližší informace.

Zastupitelstvo vzalo informace, které zazněly v tomto bodě na vědomí.

*** ZŠ a MŠ Kunvald – žádost o příspěvek na obědy pro zaměstnance**

Starostka přečetla žádost Masarykovy ZŠ a MŠ Kunvald, která se týkala finančního příspěvku na stravování zaměstnanců školy.

Monika Jindrová požádala o vysvětlení komentáře, jak to je nyní s příspěvkem na stravu pro učitele a kolik je současná cena oběda.

Starostka uvedla, že po dobu, kdy školní jídelna spadala pod Masarykovu ZŠ a MŠ Kunvald, tak pro zaměstnance byla cena oběda pouze ve výši ceny potravin cca 36 Kč, tak jak to je i na jiných školách, které mají školní jídelnu. Současná cena oběda je 98 Kč, pokud zájemce chce oběd dovézt připlatí si 9 Kč.

Dále se Monika Jindrová dotázala, že nerozumí komentáři, že na obci také zaměstnanci dostávají 40 Kč na oběd a jaká pravidla by chtěla paní starostka sjednotit. Paní starostka vysvětlila, že zaměstnanci městyse dostávají formou stravenek příspěvek na stravování ve výši 40 Kč, a je to hrazeno ze Sociálního fondu, který byl schválen zastupitelstvem v roce 2016 a ráda by zavedla pravidlo, že tento příspěvek se bude moci čerpat pouze při odebrání oběda ve školní jídelně. Tak, jak to navrhujeme u zaměstnanců školy. Dále uvedla, že pokud přispějeme zaměstnancům školy 40 Kč na jeden oběd ze školní jídelny, tak na úhradu provozu školní jídelny bude přispěno o 22 Kč více než doposud.

Roman Ruzš se ohradil proti pod mínce, že příspěvek lze čerpat pouze při odebrání oběda ve školní jídelně, myslí si, že je to protizákonné. Starostka na to odpověděla, že se informovala v okolních školách, které těž nemají svoji školní jídelnu, pouze výdejnu, do které se obědy dovážejí, nebo zaměstnanci školy dochází do externí jídelny. Zde je příspěvek skládan z FKSP a z ONIV (příspěvek z kraje) a jeho výše je individuální. Výši a z jakých

prostředků příspěvek bude čerpán je v kompetenci ředitele školy.

Roman Rusz s Monikou Jindrovou dále upozornili, že by si o příspěvek mohli žádat další občané, proto se jim navrhovaná forma příspěvku na oběd zaměstnancům školy zdá nevhodná. Roman Rusz doporučil navýšit např. příspěvek do FKSP.

Starostka městyse upozornila, že výše FKSP je ovlivněna zákonem a směrnicí, kdy ve směrnici školy je uvedeno, že FKSP je tvořeno 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů atd. Bude záležet na paní ředitelce školy, zda upraví současnou směrnici FKSP a zahrne do neúčelově vázané části přidělu fondu výši nepeněžního plnění - příspěvek na stravování ve Školní jídelně Kunvald. Ohledně příspěvku na stravování je jednou z podmínek to, že osoba musí být zaměstnána v Masarykově ZŠ a MŠ Kunvald.

Monika Jindrová také uvedla, že v jiných obcích třeba přispívají na obědy pro seniory ve výši okolo 10 Kč.

Matouš Paďour vysvětlil, jak to funguje v jeho zaměstnání, kde zřizovatelem je kraj. Zde mají také výhodnou cenu oběda, ale čerpat ji mohou pouze v případě odebrání v kraji určené jídelně. Pokud tak neučiní, nemají na příspěvek nárok.

Roman Rusz si myslí, že je potřeba vytvořit Kolektivní smlouvu.

Starostka městyse zmínila, že by měla být vytvořena směrnice, která výši a nárok na příspěvek na stravování přesně vymezí. Tuto směrnici by měla vydat škola pro své zaměstnance a zastupitelstvo by s ní mělo být seznámeno.

Adam Vaško shrnul, že náklady na provoz školní jídelny hradí obec a je v zájmu obce snížit tyto náklady třeba přes příspěvek na stravu zaměstnancům školy.

Zastupitelstvo schválilo 6 hlasy, 3 zastupitelé se zdrželi - poskytnutí příspěvku na obědy zaměstnancům Masarykovy ZŠ a MŠ Kunvald, ve výši 40 Kč při odebrání oběda ve Školní jídelně Kunvald do konce roku 2025.

*** Rozpočtová změna č. 05/2025**

Adam Vaško přednesl návrh Rozpočtového opatření č. 05/2025, kde je na straně příjmů i výdajů stejná částka 80.500 Kč.

Zastupitelstvo městyse schválilo 9 hlasy Rozpočtové opatření č. 05/2025.

*** AFK - Kunvald žádost o spolufinancování nákupu branek**

Starostka přednesla žádost AFK Kunvald, o proplacení části nákladů na nákup nových hliníkových branek o rozměru 5x2 metry.

V polovině června, po uzavření žádosti o příspěvek z rozpočtu městyse pro spolky, vypsali Okresní fotbalový svaz Ústí nad Orlicí dotační titul na pořízení hliníkových branek. Dotace spočívala v tom, že klub si objedná dvě branky, OFS zaplatí cenu jedné branky a klub druhou. V tomto případě zakoupení se tedy jedná o částku 15.000 Kč. Stávající mobilní železné branky jsou na hřišti od založení klubu v Kunvaldu a jsou nebezpečné. Při jejich převrácení hrozí fatální zranění, a to jak mládeže, tak dospělých. AFK navrhuje, aby městys přispěl částkou ve výši 7.500 Kč, zbývající částku uhradí AFK.

Adam Vaško upozornil na to, že máme dotační tituly, ze kterých je možnost na takovéto žádosti čerpat. Byl by nerad, aby se tato výjimka s žádostí o dodatečné prostředky nestala precedencem a nežádaly takto i další organizace.

Eduard Štumpf odpověděl, že jeho upozornění chápe. V dotačních titulech však zbyly ještě nějaké nevyčerpané prostředky a zároveň opravdu AFK nemohl tušit při žádosti o dotaci z rozpočtu, že bude vyhlášena takováto forma podpory ze strany OFS a je jen dobře, že tyto branky do Kunvaldu dorazí a budou sloužit všem, kteří si na hřišti přijdou zakopat.

Monika Jindrová znovu zopakovala upozornění, aby se z dodatečného schválení prostředků pro spolky nestalo pravidlo a spíše by navrhovala zaslání darů spolkům z městyse místo dotačních titulů.

Petra Zárecká se dotázala, pokud by se komukoliv stalo fatální zranění na fotbalovém

vém hřišti způsobené pádem starých železných branek, kdo ve finále ponese odpovědnost při vyšetřování nehody a pojistných událostí? Asi to bude městy, a proto se jí 7.500 Kč zdá dobrou investicí.

Zastupitelstvo schválilo žádost AFK 9 hlasy.

* **Různé**

- Žádost pana JH o umístění oplocenky na hranici pozemku p. p. č. 7711

Starostka přečetla žádost pana JH o povolení umístění oplocenky a výsadbu dřevin na hranici obecního pozemku p. p. č. 7711 vedeného jako ostatní komunikace.

Zastupitelstvo městyse schválilo 9 hlasy povolení umístění oplocenky na hranice pozemků mezi p. p. č. 7713 a p. p. č. 7711 a vysazení stromů minimálně 2 metry od hranice pozemků ve vlastnictví Městyse Kunvald.

* **Rozprava:**

- VK upozornil na to, že již v minulosti navrhoval na parkovišti u horního Konzumu namalovat dopravní značení upravující parkování. Neustále se stává, že na parkovišti

jsou zaparkována auta tak, že se nedostane zásobování k rampě u obchodu.

Matouš Paďour upozornil na to, že pokud bude namalováno dopravní značení dle předpisů dojde ke značnému omezení parkovacích míst.

- Monika Jindrová se dotázala, zda by nebylo vhodné namalovat jen žluté čáry omezující parkování. Dále se dotázala, zda by nemohla být znovu kontaktována společnost Zásilkovna, která vypověděla smlouvu o umístění Z-BOXu u dolního Konzumu. Zda by si třeba na starosti nevzal Z-BOX Konzum. Zdá se jí, že je Z-BOX hojně využíván a dost často hlásí, že je plný. Proto jí přijde jeho zrušení zbytečné. Starostka sdělila, že je toto rozhodnutí na straně Zásilkovny. Monika Jindrová požádala paní starostku, aby se dotázala u společnosti Konzum, zda by bylo možné, aby si zásilkový box vzal pod svou gesci, stejně jako u horního Konzumu.

- Adam Vaško poprosil občany a učitele, kteří využívají horní parkoviště k parkování po celý den, aby svá auta stavěli na parkovišti u Kampeličky.

Změna vyhlášky o poplatku za obecní systém odpadového hospodářství

Vážení občané Kunvaldu a chalupáři, koncem září jste do svých schránek obdrželi informaci o změně poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Dne 8. 10. proběhla hojně navštívená debata s občany o této změně v sokolovně a 13. 10. zastupitelstvo městyse tuto změnu schválilo.

Pokusím se stručně zrekapitulovat, ale moc to nejde, o co se jedná. V současné době se poplatek vybírá dle zák. č. 556/1990 Sb., kdy poplatníkem je každá fyzická osoba přihlášená v obci nebo vlastník nemovitosti (byt, dům, chalupa), ve které není nikdo přihlášen. Každý platí 900 Kč, nebo méně podle slev ve vyhlášce. Dále se odpočítává sleva za vyříděný odpad. Je vlastně úplně jedno, kolik každý z nás vyprodukuje směšného komunálního

odpadu (dále SKO, černé popelnice). Nikdo vlastně není motivován snižovat množství odpadu v černé popelnici, pokud se k tomu nerozhodne z vlastní vůle. Zaplatí stejně, ať přistaví plnou popelnici každý svoz, nebo využije menší počet svozů.

V posledních letech se v Kunvaldu produkuje **190-200 kg SKO/osobu/rok, a toto množství neklesá**. Jsme na úrovni požadavku státu z roku 2021! Podle predikcí to vypadá, že letos vyprodukujeme stejné množství SKO jako v minulých letech.

V tom případě budou náklady v roce 2025 na likvidaci SKO o více než 360 000 Kč vyšší než v roce 2024. Následně by v dalších letech stoupaly náklady: v roce 2026 o 460 000 Kč, v roce 2027 o 620 000 Kč, v roce 2028 o 790 000 Kč, v roce 2029 o 950 000 Kč. To asi nikdo z nás nechce?!

Stát vyžaduje po obcích velkou redukcí uložení SKO. To vidíte v následující tabulce:

Rok	Limit na 1 obyvatele	Poplatek do limitu „třídící sleva“	Poplatek nad limit
2021	200 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	800 Kč/t
2022	190 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	900 Kč/t
2023	180 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	1000 Kč/t
2024	170 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	1250 Kč/t
2025	160 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	1500 Kč/t
2026	150 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	1600 Kč/t
2027	140 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	1700 Kč/t
2028	130 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	1800 Kč/t
2029	120 Kg/osoba/rok	500 Kč/t	1850 Kč/t

Stát dále požaduje v roce 2025, aby v celkovém množství vyprodukovaného odpadu bylo 40 % SKO a 60 % separovaného odpadu. V roce 2024 jsme měli 56 % SKO a 44 % separovaného odpadu, takže poměr téměř opačný. Hrozí za to udělení pokuty až do výše 200 000 Kč.

Nový systém výběru poplatku za likvidaci SKO, který dále popisují, by měl s nejvyšší pravděpodobností zajistit **snížení celkového množství produkovaného SKO tak, aby se obec přibližovala státem požadovanému limitu.**

Každý majitel nemovitosti (bytu, domu, chalupy) nebo SVJ, nahlásí prostřednictvím formuláře počet osob bydlících v nemovitosti (u každé osoby je počítána minimální produkce SKO 30l odpadu/měsíc) a jak velkou nádobu na SKO bude používat (60l, 120l, 240l). Každá nádoba bude očipována. Poplatek za svoz 60l popelnice bude 54 Kč, za 120l popelnici 108 Kč, za 240l popelnici 216 Kč. V zájmu každého bude vytřídit co nejvíce separovaného odpadu a tím snížovat množství SKO a tím počet svozů. **Čím méně bude domácnost SKO tvořit, tím méně zaplatí za svoz odpadu.** Tento způsob se velmi osvědčil, což dokládá množství vyprodukovaného SKO v obcích, kde se tento systém pou-

žívá (Slatina nad Zdobnicí 125 kg/os./rok, Javornice 106 kg, Písečná 85 kg!).

Výše poplatku bude 0,9 Kč/l, nebudou uplatňovány žádné slevy a poplatek za rok 2026 zaplatí majitel nemovitosti až v lednu a únoru roku 2027.

Díky tomuto systému bude muset mít každá nemovitost svou vlastní nádobu na likvidaci SKO a z obce zmizí nádoby o objemu 1100l, kam mnozí projíždějící odkládali svůj odpad. Víím, že to bude trochu problém pro osady Bubnov a Zaječiny, které tyto kontejnery dosud využívaly.

Jak to bude reálně probíhat?

Finální poplatek bude počítán následovně:

Osoba nahlášená v nemovitosti (nemovitost bez obyvatele) 30l x měsíc x 0,9 Kč = 27 Kč. Za rok tedy zaplatí 324 Kč, i když nepřistaví žádnou popelnici na SKO ke svozu.

Zde je příklad 4 členné domácnosti, která bude používat očipovanou 120l popelnici, v létě ji přistaví ke svozu 1x za měsíc, v zimě 2x za měsíc.

Pokud však jiná 4 členná domácnost očipuje 240 l popelnici a bude ji přistavovat ke svozu 2x za měsíc, zaplatí 5.616 Kč za svoz 6240 l SKO. Dosud obě domácnosti zaplatily max. 3.600 Kč a bylo úplně jedno kolik SKO vyprodukují.

Měsíc	počet členů domácnosti	odevzdaný objem / l	základní poplatek	platba za objem	poplatek za měsíc
leden	4	240		216	216
únor	4	240		216	216
březen	4	240		216	216
duben	4	120		108	108
květen	4	120		108	108
červen	4	120		108	108
červenec	4	120		108	108
srpen	4	120		108	108
září	4	120		108	108
říjen	4	240		216	216
listopad	4	240		216	216
prosinec	4	240		216	216
		2160			
Výsledný poplatek za domácnost			4	osoby	1 944,00 Kč

Zde je příklad 2 členné domácnosti, popelnici a některé měsíce ji ke svozu která bude používat očipovanou 120l nepřistaví vůbec.

Měsíc	počet členů domácnosti	odevzdaný objem / l	základní poplatek	platba za objem	poplatek za měsíc
leden	2	120		108	108
únor	2	120		108	108
březen	2	120		108	108
duben	2	0	54	0	54
květen	2	0	54	0	54
červen	2	120		108	108
červenec	2	0	54	0	54
srpen	2	120		108	108
září	2	0	54	0	54
říjen	2	120		108	108
listopad	2	120		108	108
prosinec	2	120		108	108
		1080			
Výsledný poplatek za domácnost			2	osoby	1 080,00 Kč

Formuláře k objednání svozu odpadu budou ke stažení na webu obce, v listinné podobě na Úřadu městyse a také v obou Konzumech. V těchto formulářích vám sdělíte kontaktní údaje, počet bydlících osob, jaké nádoby a jaké množství budete chtít očipovat, popřípadě zda budete chtít objednat novou nádobu prostřednictvím obce. Pokud bude dostatečně velký zájem, obec nádoby objedná a ty následně zájemcům odprodá. Nové nádoby musí mít místo pro umístění čipu. Na webu také naleznete kalkulačku, ve které si budete moci přibližně spočítat svůj poplatek.

Pokud se rozhodnete zmenšit obsah své popelnice koupí nové menší, můžete stávající větší použít pro likvidaci plastového odpadu, ale musí být označena štítkem plast.

Podnikatelé musí svůj odpad dle zákona likvidovat samostatně. V mnohých případech však jejich odpad končí v obecním svozu a počítá se do celkové obecní bilance. Nový systém jim umožní načipovat si popelnici, svozová firma jim množství zlikvidovaného SKO vyúčtuje samostatně a množství jimi vyprodukovaného SKO nebude počítáno do obecní bilance.

Samozřejmě chápeme, že přechod nebude úplně jednoduchý a vyskytnou se nějaké problémy. Vše je však řešitelné!

Pro zdárný start tohoto systému potřebujeme vyplněné formuláře doručit do 30. 11. 2025 na Úřad městyse, aby se stihly očipovat popelnice! Neočipované popelnice nebudou po novém roce vyvezeny!!!

Předem všem děkuji za spolupráci!!!

Eduard Štumpf

Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 3. – 4. 10. 2025 - Volební okrsek Kunvald č. 1

Počet zapsaných voličů: 762

Počet vydaných úředních obálek: 552

Počet odevzdaných úředních obálek: 551

Počet platných hlasů: 550

Volební účast: 72,44%

Číslo vol. strany	Název	Počet platných hlasů
3	Jasný Signál Nezávislých	1
4	Výzva 2025	1
5	SMS – Stát Má Sloužit	0
6	Svoboda a přímá demokracie (SPD)	34
7	ČSSD – Česká suverenita sociální demokracie	0
8	PŘÍSAHA občanské hnutí	12
9	Levice	0
10	Česká republika na 1. místě	2
11	SPOLU (ODS, KDU-ČSL, TOP 09)	161
12	ŠVÝCARSKÁ DEMOKRACIE...	0
14	Hnutí občanů a podnikatelů	1
15	Hnutí Generace	2

Číslo vol. strany	Název	Počet platných hlasů
16	Česká pirátská strana	41
18	Volt Česko	0
20	Motoristé sobě	49
22	ANO 2011	126
23	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	84
25	Stačilo!	36
26	Voluntia, protože dobrovolnost je základním kamenem...	0

Informace ze školní jídelny

Od 1. září začala provozovat svou činnost nová příspěvková organizace „ŠKOLNÍ JÍDELNA KUNVALD“. Na rozjezd pro své strážníky přichystala jeden druh teplého jídla a polévky, ovšem již od 1. listopadu se mohou všichni strážníci těšit na výběr ze dvou druhů hlavního pokrmu a k němu jedné polévky – 1. masitý oběd a 2. bezmasý oběd.

Veškeré informace naleznete na:

webových stránkách: www.jidelnakunvald.cz,
tel. č.: 606 085 853, osobně ve školní jídelně.

Proběhlé akce pro širokou veřejnost

24. 9. 2025 odpoledne se na stolech nenacházely plné talíře, ale ponožky od známé regionální firmy z Nekoře. Odpoledne na akci si mohli návštěvníci zpříjemnit i posezením u kávy a zákusku či chlebičku naší výroby.

Připravované akce

V pátek 7. 11. od 18 hodin si Vás dovolueme pozvat na „**Svatomartinské hody**“.

Bližší informace se dozvíte na výše uvedených webových stránkách, telefonním čísle nebo osobně přímo ve školní jídelně.

Budeme se na Vás těšit!

Za ŠKOLNÍ JÍDELNU Alena Paulusová

Ponožek bylo na výběr opravdu hodně a k nim i něco dobrého

V neděli 28. 9. 2025 jsme připravovali pohostění pro tradiční podzimní setkání kunvaldských důchodců konané v místní sokolovně.

ČEM ŽIJE NAŠE KUNVALDSKÁ ŠKOLA...

Vzdělávání v mateřské škole

Vzdělávání začíná mnohem dříve, než dítě poprvé usedne do školních lavic. Právě předškolní období je velmi důležité. Mateřské školy nejsou místem hlídání. Vaše děti vzdělávají v širokém spektru oblastí.

Mezi nejdůležitější patří:

- **Jazyk a komunikace:** Děti se učí vyjadřovat své myšlenky, naslouchat druhým, rozšiřují slovní zásobu a připravují se na čtení a psaní.
- **Matematické představy:** Seznamují se s čísly, tvary, velikostmi, množstvím a základními logickými operacemi rozvíjí schopnost řešit problémy.
- **Sociální a emocionální rozvoj:** Důraz na empatii, seberegulaci, spolupráci a budování zdravého sebevědomí.
- **Motorika:** Jemná i hrubá motorika se rozvíjí prostřednictvím kreslení, stříhání, pohybových her a sportovních aktivit.
- **Kreativita a estetické vnímání:** Hudba, výtvarné činnosti, dramatické a fantazijní hry podporují tvořivost a estetické cítění.
- **Poznávání světa:** Děti objevují přírodu, kulturu, tradice, techniku a základní principy fungování světa kolem sebe.
- **Zdraví a bezpečí:** Učí se základům zdravého životního stylu, hygieny a pravidlům bezpečného chování.
- **Společné zážitky, které učí i baví:**

V naší mateřské škole věříme, že vzdělávání má být nejen smysluplné, ale i radostné. Proto pravidelně zařazujeme aktivity, které dětem přinášejí nové poznatky skrze zážitky a pobyt v přírodě a poznávání nových míst v blízkém i vzdálenějším okolí.

Byly to: Návštěvy Solné jeskyně Krystal v Žamberku. Deset návštěv pro zdraví i poznávání velkého množství činností ve městě. Činností, které v Kunvaldě nevidujeme.

Den přírody na Haničce. Autobusem jsme se vydali do Orlických hor za poznáním stromů, rostlin a krásou místní krajiny.

Sběr kaštanů probíhal celý podzim, z některých jsme vyráběli, ostatní jsme předali myslivcům pro zimní dokrmování zvěře.

Předškolní děti zpívaly důchodcům na podzimním setkání a podpořily radost, která spojuje generace.

V Žamberku v muzeu děti zažily Den umění a samy vyráběly panenky. Také za dětmi přijelo divadlo s pohádkou Světlušky.

Dana Jirešová

Děti z MŠ také potěšily důchodce na jejich setkání

Na Dni přírody na Haničce

Podzim ve škole

Školní rok jsme opět zahájili na školní zahradě. Přivítali jsme 8 prvňáčků a hned v následujících dnech se jich ujali deváťáci a připravili pro ně pohádkovou stezku se spoustou různorodých aktivit. Ve spojení s osmáky poté aktivity rozšířili na celý první stupeň. A společné aktivity pokračovaly i při Cestě za zdravím, tentokrát se všichni společně vydali za pokladem.

Nejčerstvější akcí jsou Podzimní dílny spojené se dnem otevřených dveří. Děkujeme všem, kteří nás přišli podpořit. K vidění toho bylo mnoho. Kromě výzdoby, výrobků žáků, ukázky výuky také nově zrekonstruované učebny. Pro ty, kteří se nebyli podívat na vlastní oči, krátká rekapitulace:

Učebnu fyziky jsme vybavili novým nábytkem, vznikla tak učebna pro výuku přírodovědných předmětů. Počítačovou učebnu jsme vybavili novými počítači – nahradili jsme jimi již dosluhující notebooky. Nakoupili jsme také moderní pomůcky pro výuku přírodovědných předmětů a informatiky. V obou učebnách jsou nové podlahy, vybudováním bezbariérového WC jsme dokončili bezbariérovost školy. Celková cena projektu byla 2 650 000 Kč, z toho nábytek do přírodovědné učebny stál 784 000 Kč, vybavení moderními technologiemi vyšlo na 807 000 Kč a vybudování bezbariérového WC na 313 000 Kč. Projekt byl financován z fondů EU prostřednictvím IROP částkou 2 370 000 Kč.

Prvňáčci při zahájení školního roku

Malí a velcí školáci – spolupráce jim šla

Nové učebny žáci přijali s velkým nadšením. Přeju jim, aby se v učebnách cítili dobře, aby dokázali využít možnosti, které jim moderní učebny nabízí a povzbudilo je to v zájmu o fyziku, chemii, přírodopis, informatiku...

Práce na projektu byla v podstatě kolektivní práce. Podíleli se snad všichni – žáci, pedagogové i nepedagogové. Moc Vám všem děkuji. Zvláštní poděkování patří našemu panu školníkovi, který si dokázal poradit s každým problémem, paní uklízečce, která uvedla rekonstruované prostory do civilizovaného stavu a v neposlední řadě paní hospodářce za zásadní pomoc od začátku až do konce.

Mgr. Klára Kodytková, ředitelka školy

Interiér nové učebny

ZELENÝ SLOUPEK

Sběrné místo

Koncem října se zavřela vrata sběrného místa a myslím, že můžeme trochu zhodnotit, zda to byl dobrý krok a jestli mělo cenu si stát za svým názorem. Řekla bych (a zřejmě to nebude jen můj názor), že mohu po pár měsících s klidem říci, že mělo.

Každou lichou sobotu se otevřela vrata a měli jste všichni, kdo bydlíte v Kunvaldě, možnost přivést odpad, který se nevejde do popelnic a rádi byste se ho zbavili - skříně, boty, knihy, nádobí a mnoho jiného. Vždy Vás tam přivítala Marcela, která každou věc pečlivě přetřídila a zhodnotila, zda se někomu ještě třeba nebude hodit. Dle ohlasů se podařilo mnoha věcem dát druhou šanci, což je přesně to, v co jsme všichni doufali. Čím méně věcí ze sběrného místa odvezeme, tím méně zaplatíme.

Chtěla bych připomenout, že sběrné místo slouží především k odkládání velkoobjemového odpadu z běžného chodu domácnosti. Výměna skříní, gauče, kuchyně, malé boty na lyže či lyže atd.

Do sběrného místa rozhodně ale nepatří stavební materiál, ani pokud si někdo chce po letech uklidit, nebo dokonce či spíše vyklidit nemovitost. V tomto případě by si likvidaci tohoto odpadu měl majitel opravdu zajistit sám a na vlastní náklady. Městys skutečně není povinen likvidaci tohoto odpadu zajišťovat.

Městys Vám ale i tak může vypomoci - vlastní totiž kontejnery, které lze bezúplatně našim občanům zapůjčit. Proto se v případě potřeby můžete na úřad kdykoliv obrátit a vše závisí na další domluvě. Můžete si zároveň zajistit i dopravu, kterou je však již nutno uhradit.

Chci poděkovat Marcelce, že se o sběrné místo stará a dává mu tu správnou atmosféru. Doufám, že se na jaře 2026 opět otevřou vrata sběrného místa, a pokud bude i pro příští rok připraven svozový kalendář, termíny, kdy budete moci navštívit sběrné místo, tam nebudou určitě chybět.

Daniela Bolečková

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V listopadu a prosinci oslaví významné životní jubileum tito občané městyse Kunvald:

(Uvádíme pouze ty jubilanty, kteří ke zveřejnění dali písemný souhlas.)

17. 12.	Kalous Jan	50 let	17. 11.	Žabka Josef	81 let
29. 12.	Křivánek Libor	50 let	11. 12.	Kacálková Věra	87 let
07. 11.	Lyerová Ivana	60 let	10. 11.	Podivínová Miloslava	90 let
30. 11.	Bílková Jitka	60 let			
23. 11.	Kučerová Helena	70 let			
02. 12.	Štěpánková Jaroslava	70 let			

Zlatou svatbu oslaví:

27. 12. Jiřina a Zdeněk Štěpánkovi

Srdečně gratulujeme!

Vzpomínáme na spoluobčany, kteří odešli z našich řad

26. 9. Kotrlý Kamil

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

František Bílek

Profesor PhDr. et MUDr. František Bílek, DrSc. se narodil 16. 12. 1885 ve Slaném. Jeho otec, také František se narodil r.1851 v Kunvaldě na statku č.p.147. Když mu bylo pět a bratrovi Eduardovi jeden rok, matka ovdověla. Přesto se jí podařilo zrealizovat připravovanou stavbu a místo původního dřevěného postavila nový zděný statek. Poté se znovu provdala. František vystudoval díky podpoře strýce Ignáce a otčíma Františka Krahulce gymnasium a Karlo-Ferdinandovu universitu v Praze. Mladší bratr Eduard zůstal na statku.

Oženil se s Dorotou Fišerovou, dcerou mlynáře v Kunvaldě. Nastoupil na místo profesora na gymnasiu ve Slaném. Zde se narodil František. Když mu byly dva roky, matka zemřela. Otec se znovu oženil a dle profesorových slov mu nová matka nebyla hodnou macechou, ale opravdovou matkou.

Narodili se mu pak bratři Julius (později doktor v Kostelci nad Orlicí), Jan (inženýr chemie) a sestra Marie. Na přelomu století se rodina přestěhovala do Prahy, kde otec získal místo na gymnasiu na Královských Vinohradech. Zde studoval gymnasium a prázdniny vždy trávili všichni na statku v Kunvaldě. Po studiu na Karlově universitě byl v roce 1909 promován doktorem filosofie. Od roku 1909 do roku 1917 učil na středních školách v Praze a hospitoval na zemědělském odboru ČVUT a vysoké škole zemědělské ve Vídni. Praktikoval delší dobu v hřebčíněch v Lipíci a Kladrubech. V roce 1917 byl jmenován soukromým docentem, v roce 1919 mimořádným a 1923 řádným profesorem obecné a speciální zootechniky na zemědělském odboru ČVUT. V roce 1919 se stal přednostou samostatného ústavu speciální a obecné zootechniky.

Profesor na vyjíždě v okolí Kunvaldu

K rozšíření biologických vědomostí absolvoval lékařskou fakultu Karlovy university a v roce 1924 byl promován doktorem veškerého lékařství. Odmítl lukrativní nabídku docentury na gynekologické katedře lékařské fakulty Karlovy university, upřednostnil zootechnickou profesi a lékařskou praxi prováděl příležitostně.

Stěžejním dílem jeho práce byla učebnice „Obecné zootechniky“ vydaná prvně v roce 1933, která svým obsahem předběhla dobu o několik desetiletí a byla přeložena do řady světových jazyků. Dále Chov koní a Chov skotu 1955 a dalších 80 publikací a příspěvků. Podklady k vědecké práci získával také díky klasickému vzdělání - kromě mateřského jazyka publikoval i v němčině, samozřejmě uměl výborně latinsky a francouzsky, pro potřebu získávání informací především o historii chovu koní využíval řečtinu, angličtinu a ruštinu.

Počátkem 20. let 20. století si povšiml, jak málo známým a velmi ohroženým druhem koně byl o čtyřicet let dříve objevený kůň Przewalského. Díky svým kontaktům se obrátil na zemědělskou fakultu university v Halle a v roce 1922 zakoupil pro zootechnický ústav v Praze tříletého hřebečka Aliho a dvě klisny (v muzeu ve Slatiňanech jsou dodnes exponáty těchto tří koní). Když byla v roce 1931 založena zoologická zahrada v Praze, věnoval pan profesor tyto koně a pět hříbat ZOO. To je základ celého przewal-

ského stáda v Praze a tohoto koně má ZOO také ve svém logu.

Jeho snaha o zachování původních plemen, např. české červinky, ovce šumavské, české husy, prasete přeštického etc., vyvrcholila záchranou jediného českého plemene koní, starokladrubského bělouše a vraníka. Starokladrubští koně jako symbol Habsburské monarchie upadli po první světové válce v nemilost. Počátkem třicátých let se prof. Bílkovi podařilo získat po republice posledních sedm vraníků a s nimi započal obnovu stáda. Ta probíhala v Průhoncích u Prahy a po skončení války bylo již 54 koní během 24. a 25. 8. 1945 přesunuto „po kopytě“ do Slatiňan. Úspěšný systém regenerace starokladrubského vraníka pak převzala organizace UNESCO jako model pro záchranu vymírajících druhů a profesora označila za čtvrtého nejúspěšnějšího genetika na světě.

Svatební fotografie – s první manželkou Anty Schulzovou, fotografie poskytl Jaromír Bílek

Dal podnět ke křížení místního červe-nostrakatého skotu v podhorských oblastech pro zlepšení užitkovosti skotem ayrshirským. V průběhu třicátých let přesvědčil svého žáka Ing. Jiřího Náprstka, aby se ujal šlechtitelské práce při regeneraci krajového typu prasete. Ten se přestěhoval na čas do Kunvaldu. Ustavující schůze byla v restauraci „U Zejšků“, zde bylo založeno Sdružení chovatelů hospodářských zvířat v okrese Žamberk, které se specializovalo na vyšlechtění a později chov českého bílého ušlechtilého prasete.

V roce 1945, když se vraníci přestěhovali do Slatiňan, pojal myšlenku zřídit museum, které by přiblížilo široké veřejnosti jakou měl kůň od pradávna funkci v lidské společnosti - v dopravě, vojenství, zemědělství, umění. V roce 1946 navrhl min. zemědělství zřízení takového muzea. Žádosti bylo vyhověno a 17. 1. 1947 byl slatiňanský zámek přidělen pro účely hipologického muzea. V roce 1950 byla otevřena obrazová část sbírek a v roce 1951 vědecká, kterou pak pan profesor řadu let doplňoval. Sbírkový rozdělení - Vývoj koně a anatomie, Vědecká část, Kůň v umění, Kůň ve vojenství, dopravě, poště a sportu. Třetina exponátů, t.j. na 2500 je ve 35 výstavních prostorách. Součástí muzea je i knihovna se 4000 svazky.

Profesor Bílek jezdil do Kunvaldu na rodný statek otce, kde se sourozenci, bratrance a sestřenicemi prožil část dětství. Později si pronajímal bydlení na statku u Veverkových. Počátkem třicátých let si nechal v Kunvaldě postavit vilku. Na pozemku okolo vybudoval zahradu s řadou vzácných dřevin a keřů, pěšinky s lavičkami. Vedle domu si zřídil skalku s napajedly a koupadly pro ptáky. V zahradě měl také voliéru s řadou ptáků.

Poprve se oženil v roce 1910 s Anty Schulzovou. Toto manželství trvalo asi patnáct let. Jako milovník hudby navštěvoval pravidelně Národní divadlo. Velkým přítelem od studentských let byl Karel Hillar

(vlastním jménem Karel Hugo Bakule), ředitel ND. Ten ho seznámil s Kamilou Ungrovou, operní sólistkou ND, později profesorkou AMU. Přes rozdílnost povah spolu žili asi patnáct let. V roce 1944 se oženil potřetí. Vzal si Elišku Slánskou, která učila v Kunvaldě ve škole. To již bydlel trvale v Kunvaldě a do Prahy dojížděl. Ve čtvrtek se vždy cestou z Prahy zastavil ve Slatiňanech, kde se věnoval hřebčínu a muzeu a v sobotu pokračoval do Kunvaldu.

Zde při pravidelných procházkách se svým boxerem Argem dožil až do své smrti 29. 3. 1972.

16. 10. 2010 při 125. výročí narození profesora Bílka odhalilo Královské město Slaný na domě kde se narodil pamětní desku.

S použitím monografie „František Bílek, otec české hipologie a zootechniky“
L. Gothardová, J. Bílek a kol.

ROZHOVORY POLEDNÍKU

Já ledačím jsem byl v tom božím světě a čím jsem byl, tím jsem byl rád.

Jan Neruda, Písně kosmické

Úvodní Nerudův citát dosti přesně vystihuje člověka, který poskytl tento rozhovor, mého kamaráda, Honzu Kalouse staršího.

Když jsem však přemýšlel o koncepci tohoto rozhovoru, napadlo mě, že by vlastně byla škoda zúžit toto povídání pouze na jednu osobu, protože v kontextu naší obce je kromě našeho „Drobečka“ zajímavé i konání jak jeho předků, tak i potomků. Pojmeme tedy tento rozhovor více zešíroka.

V Kunvaldu je poměrně rozšířeným zvykem, že některé rodiny mající stejné příjmení dostávají přezdívky, aby je bylo možno snáze rozlišit. A právě vaši rodině se říká „lyžaři“. Můžeš našim čtenářům prozradit proč?

To má původ už u mého táty. Narodil se v chaloupce na malém Bubnově, vyučil se kolářem, takže ke dřevu měl blízko. No a později, někdy kolem roku 1936 se přestěhoval sem, kde dodnes bydlíme. Původně to byl mlýn, ale táta se mlynářem kvůli konkurenci nikdy nestal. Dokonce jsem kdysi doma někde viděl listinu,

Jan Kalous vede sokolské cvičení v Lukavici

ve které se písemně zavázal spolku mlynářskému, že nebude provozovat mlynářskou živnost. Takže prodal mlýnské vybavení, sehnal stroje na práci se dřevem a začal vyrábět lyže, které se časem vozily nejen do Prahy, ale do celé republiky.

Aha, takže proto „lyžař“. Ale jen u výroby to neskončilo...?

Pokud se pamatuji, vyráběl lyže ještě v padesátých letech. Pro značku Artis Praha vyráběl tenkrát lepené lyže „Hickory“. Jezdil po celé republice a sháněl jasanové dřevo, které později muselo ještě dost dlouho schnout. Já jsem byl v té době malý kluk, ale pamatuji si, jak se u nás z nákladáků skládaly štůsy jasanových fošen. No, ale pak přišlo znárodnění, takže se dostal pod Dřevotvar Jablonné a tím s lyžemi v podstatě skončil. Samozřejmě, že z materiálu, který mu doma zůstal, tu a tam ještě nějaké lyže vyrobil.

Ale máš pravdu, jen výrobou se neza-
býval. Táta také aktivně sportoval a jak jinak než na lyžích. Lyžoval za Sokol Kunvald, který po válce reprezentoval i v zahraničí a závodil v běhu, sjezdu a skocích na lyžích. A myslím, že dosahoval i dost dobrých výsledků. Vzpomínám si, že jako děčka jsme si hrávali se spoustou cen a medailí, které ze závodů přivážel. Také inicioval a velmi se podílel na vybudování skokanského můstku v Kunvaldu na „Vychytí-láku“ naproti Hrabáčkovu mlýnu. V té době se v Kunvaldu také pořádal běžecký závod na 30 km, který míval poměrně vysokou účast a jezdili sem i v té době velmi známí lyžaři z celé republiky.

**Nedávno jsem se v jedné knížce dočetl, že za války se u vás schovávali nějakí odboj-
jáři a že Tvůj táta byl přímo členem odbojové skupiny. Víš o tom něco?**

Jen velmi málo, protože jsem se narodil až dva roky po válce a nějak se o tom nemluvalo. Ale za války otec v dílně zaměstnával poměrně dost lidí, kterým by jinak hrozilo totální nasazení na práci do Říše.

**V té knize se psalo o tom, že přímo za války se u vás schovával nějaký vysoký
činník královéhradeckého Sokola, protože právě po těchto lidech gestapo dost šlo.**

To je klidně možné, táta sám byl Sokol a později dělal v Kunvaldu Sokolům i starostu.

**No, tak to potom není divu, že člověk s jeho charakterem, který navíc Kunvald dosti proslavil, má pamětní desku na míst-
ním Slavině. A jak jsi to měl s lyžováním Ty?**

No samozřejmě, že mě to neminulo i když musím přiznat, že když jsem jako kluk poprvé vylezl s lyžemi nahoru právě na ten kunvaldský skokanský můstek, nesebrl jsem odvahu a zase jsem slezl. Ale později, zhruba od mých patnácti let, jsem si na lyžích také dost zazávodil i když takových úspěchů jako můj otec jsem nedosáhl. Závodil jsem většinou na okresní úrovni, ale také jsem skákal z můstku v Jánkových lázních, který nebyl z nejnižších. Nejdříve jsem závodil za Sokol a později za střední zemědělskou školu v Lanškrouně. To všechno bylo ještě před válkou. Pak se mnou život udělal pár kotrmelců a vše bylo jinak.

Můžeš to nějak přiblížit?

Po základní škole jsem chtěl jít studovat zemědělskou školu, ale musel jsem nejdříve absolvovat aspoň rok na zemědělském učilišti v Žamberku, což byla v té době normální příprava, protože od těchto oborů se hlásili i uchazeči z měst, kteří do té doby neviděli krávu. A tak jsme museli nejdříve všichni šmahem na učňák. Mně to nijak nevadilo, byl jsem zvyklý, že když přijedu v pátek domů, stejně jdu mámě pomáhat do „céčka“ k telatům. Potom jsem nastoupil do Lanškrouna na zemědělskou školu obor pěstitel – chovatel a tam jsem poznal svoji celoživotní partnerku Marušku, se kterou jsem chodil do stejné třídy. Dokonce mám svědky, (směje se) že už ve druháku jsem prohlašoval, že pokud bych se měl někdy s někým oženit, byla by to právě Maruška.

Po střední škole jsem chtěl studovat dál a přihlásil jsem se k přijímačkám do Brna. Jenže toho roku se do Brna hlásilo velké množství uchazečů na rozdíl od Prahy. Takže jsem po čase dostal vyzoomění, že jsem zkoušky sice složil, ale pro velký počet uchazečů nejsem přijat ke studiu, ale že když se přihlásím za rok,

budu přijat bez přijímaček. Nebo že se ještě mohu přihlásit do Prahy, kde mají podstav. Jenže jsem se nějak nemohl rozhodnout a dopis jsem doma ani neukázal. Ten po nějakém čase našla moje máma a ty papíry poslala na vysokou do Prahy, jenže během doby, kterou jsem prováhal, se naplnil stav i tam, ale zároveň mě upozornili, že bych se mohl přihlásit do Ostravy na nově otevřený obor – nevím už přesně, ale něco jako bezpečnost práce, požární ochrana a zdravotnictví. Ale dále tam bylo také napsáno, že první dva roky studia jsou v Moskvě, v Sovětském svazu. (Tuto větu Honza zakončil významným poklesnutím hlasu, téměř povzdechem.) Ale protože se psal rok 1968 a poměry se značně uvolňovaly, dostal jsem zajímavou možnost. Byl jsem vybrán k účasti na výměnné akci s Dánskem nebo s Holandskem, už přesně nevím. Celé to spočívalo v tom, že má přijet skupina jejich studentů k nám a na oplátku skupina našich tam. Bylo to ale jen na půl roku – dva měsíce intenzivní výuky jazyka a čtyři měsíce praxe přímo na farmách. To by mě docela lákalo a bavilo, jenže do toho přišly srpnové události, které vše změnila když mi 9. listopadu zemřel otec, bylo po studiu definitivně. Pár měsíců jsem dělal zootechnika prasat a v dubnu jsem narukoval na vojnu. (Byli jsme první ročník, který rukoval na jaře, do té doby se chodilo na vojnu jen na podzim.)

Zážitky z vojny zde rozebírat nebudeme, protože to by musel být Poledník tlustý, jako Osudy dobrého vojáka Švejka. Takže, jak se vyvíjely Tvé osudy po vojné?

Po vojně jsem se skutečně oženil se svojí láskou Maruškou, která přestože měla nápadníků jistě dost, na mě počkala a pevně při mně stojí celý život.

Po pracovní stránce jsem zůstal věrný kunvaldskému zemědělskému družstvu, jehož členem jsem byl už od patnácti let. Nejdříve jsem asi deset roků pracoval na salaši na Záhorách u jalovic, kam jsem

dojížděl přiděleným „osobním traktorem“. To víš, cesty tenkrát vypadaly úplně jinak a například asfaltka přes Zadní Důl ještě neexistovala. Potom jsem dělal nějaký čas v Žamberku v prasečáku a dále asi dva roky u meliorací taktéž pod kunvaldským družstvem. Následně jsem asi dva roky šéfoval v kravině na „céčku“ a potom jsem poměrně dlouho jezdil se Saviemem upraveným jako dobytčák, se kterým jsem převážel krávy, a hlavně koně jak pro družstvo, tak na objednávku i pro jiné zájemce. Pak mě potkaly nějaké zdravotní potíže, o kterých dodnes vlastně nevím, co to přesně bylo, ale fakt je, že jsem nějakou dobu strávil v částečné invaliditě. Ale nějak jsem se z toho vylízal a nastoupil jsem jako vedoucí bramborárny. Pár let před koncem své pracovní kariéry jsem dělal na družstvu nočního vrátného. To už bylo po převratu. Vzpomínám si, že nesměle vznikalo soukromé podnikání a nějaký Slovák sem začal vozit melouny, a tak jsme měnili melouny za brambory. No a v průběhu mého působení na vrátnici jsem občas chodil pomáhat do pérovny, a tak když bylo místo na vrátnici zrušeno, přešel jsem do pérovny na plný úvazek a zde jsem už vydržel až do důchodu.

Takže ses vlastně dostal v rámci jedné firmy od zvířat přes brambory až k železu. Skoro to vypadá, že kromě ředitele jsi tam dělal všechno...

To asi ne, ale vidíš, teď si vzpomínám, dělal jsem řediteli „panského kočího“. Prošel jsem tam toho opravdu hodně a vlastně mě to bavilo.

Vrátme se ještě k Sokolu. Už jsme hovořili o sokolském působení Tvého táty a snad se nemylím, když řeknu, že jablko nepadá daleko od stromu?

Členem Sokola jsem byl od mala. Mezi lety 1990 a 2012 jsem stejně jako táta dělal sokolského starostu a snad se nemám za co stydět, protože během těch dvanácti let bylo v sokolovně vybudo-

váno sociální zařízení, kompletně předělané elektrické rozvody a osvětlení, okna do přísálí a restaurace, nové pokrytí střechy, podlaha na pódiu i snížení stropu nad jevištěm až po odvodnění a částečnou úpravu odpadů. Přestože jsme dostali na tyto akce občas nějakou dotaci, zejména od obce, která nám stále vycházela vstříc, za což jsme byli vždy rádi, museli jsme značnou část nákladů nést ze sokolského rozpočtu a tím pádem si na to vydělat pořádáním akcí. Z toho je patrné, že to nebylo až tak jednoduché a vzhledem k podmínkám se za tu dobu udělalo vlastně hodně, zvláště když můžeme sledovat řadu obcí, kde sokolovny chátrají.

Vzpomínám si, že jsme spolu kdysi pod Sokolem hráli i divadlo. Ty jsi za ta léta měl těch rolí poměrně dost. Jak vzpomínáš na tuto kapitolu svého působení?

Divadlo se tady hrávalo už odedávna a řekl bych, že s novým kusem se vystupovalo skoro každý rok. Účastnil jsem se toho aktivně, často a rád. Jednak mě to moc bavilo a také u toho byla spousta legrace. Těch rolí jsem mohl za ta léta odehrát asi dvacet a hráli jsme nejen doma, ale účastnili jsme se i soutěží a hráli jsme i na zájezdech, například v Českém Krumlově.

No vida! Takže s tím jablkem jsem se trefil. Ale tím nekončím, řekl bych, že z jablka vyrostl další strom, jehož jablka jsou taktéž zdravá a také se nikam neodkutálela. Myslím tím na Tvého syna Honzu a dceru Alenu.

To máš pravdu. Honza vstoupil do Sokola už jako kluk a později byl i aktiv-

Jan Kalous – zdatný herec sokolského divadla (Lakomá Barka), fotografie poskytla rodina Kalousova

ním členem sokolského výboru, (řekl bych, že asi tak od roku 2012) kde skončil vlastně až letos. Ale Sokolem zůstal a pořádání sokolských akcí se zúčastňuje i nadále a v minulosti si pod Sokolem také zahrál i nějaké to divadlo.

No a dcera Alena historicky také pomáhala při nejedné sokolské akci. Dokonce zpracovala choreografii sokolského cvičení, se kterým jsme vystupovali v Praze na XVI. všesokolském sletu v roce 2018. Jsem tedy pochopitelně moc rád, že se děti „potatily“ a pokračují tam, kde začal už jejich děda.

Honzo, já Ti děkuji za milé povídání, přeji Ti pevné zdraví a hodně optimismu do dalších let, a protože jsem také Sokol, loučím se s Tebou sokolským pozdravem: „Nazdar!“

Ptal se a rozhovor sestavil Jiří Stuchlík

ZE STARÝCH KUNVALDSKÝCH KRONIK

Draží čtenáři Kunvaldského poledníku, tentokrát se podíváme na školní rok 1935-36, na události přesně před devadesáti lety.

Podrobné zápisy do Pamětní knihy obecné školy v Kunvaldě prováděl během této doby řídicí učitel pan Karel Kaše.

Bohumila Krejsová

Školní rok 1935-36

Školní rok trval od 1. září 1935 do 28. června 1936.

Učitelstvo

Kolegyně Zdeňka Pšondrová, definitivní učitelka v Kunvaldě, ustanovena definitivně v Helvíkovicích. Kolega František Dittert, definitivní učitel, par. 4 uč. zákona jmenován z měšťanské školy místní na školu obecnou. Kolega František Lesák, hospitant, jmenován učitelským praktikantem ve Verměřovicích.

Žactvo

Ve školním roce zapsáno 161 žáků - 78 chlapců, 83 dívek. Podle náboženského vyznání - římskokatolického 108 žáků, Jednoty bratrské 26 žáků, československé církve 22 žáků, bez vyznání 5 žáků.

Podle státní příslušnosti všichni československé národnosti.

Školní docházka

Počet půldnů vůbec za celý školní rok 1935-36 ... 50.873

Počet půldnů nezameškaných ... 49.596 (97,49 %)

Počet půldnů omluvených ... 1.277 (2,51 %)

Počet půldnů neomluvených ... 0

Pocta staré škole. Ředitel J. Firlinger.

Četba

Průměrný počet výpůjček na jednoho žáka IV. třídy ... 2,90 knih, průměrný počet výpůjček na jednoho žáka V. třídy ... 3,90 knih přečtených ze žákovské knihovny ve školním roce.

Zdravotní stav žactva

Děti školní měly 2 záškrt, Jiřina Divišková, žákyně IV. třídy zemřela na záškrt, zápal plic a záněty středního ucha vyléčeny, zduření mandlí trvalo celou zimu. V nemocnici byly 4 děti se záškrtem, 1 očkována proti tuberkulóse. Jodová profylaxe nekonána. Čtvrtá třída desinfikována.

Pojištění proti úrazu

Pojištění proti úrazu platí rodiče za všechny školní děti prostřednictvím

místní školní rady. Úrazy máme každoročně a to cestou, když jest ledovka neb na lyžích.

Střádání žactva

Tohoto roku uložilo žactvo na knížky místního Spořitelního a záložního spolku Kampeličky 664 Kč.

Postup žactva do tříd

V I. třídě 14 chlapců, 17 dívek, celkem 31 žáků, ve II. třídě 18 chlapců, 12 dívek, celkem 30 žáků, ve III. třídě 14 chlapců, 18 dívek, celkem 32 žáků, ve IV. třídě 17 chlapců, 16 dívek, celkem 33 žáků, v V. třídě 15 chlapců, 20 dívek, celkem 35 žáků. Úhrnem 78 hochů, 83 dívek, celkem 161 žáků.

Státní svátek 28. října

Oslavu konala obecná škola společnou besídkou s měšťanskou školou, místní osvětovou komisí a jednotou Sokola v sokolovně za účinkování všech zúčastněných korporací, zvláště žactva, podle pořadu zapsaného v protokole řádné měsíční porady učitelského sboru konané dne 5. listopadu 1935. Proslov učinil pan řídící učitel Josef Kubišta z Kameničné.

Masaryk - Osvoboditel vzdává se svého úřadu

Učitelé T. G. Masarykovi

Když jsme poslouchali projev pana předsedy vlády, v němž oznamoval národu odchod prvního presidenta na odpočinek, měli jsme všichni oči zaroseny slzami. Tisk zjistil, že těchto slz bylo v té chvíli po republice velmi mnoho.

Dnem 14. prosince 1935 byla dopsána veliká a radostná stať naší národní historie. President Osvoboditel, který tak krásně dovedl svému národu obětovati svůj život, odešel na odpočinek. Už ne president, ale občan bude dále pozorovati, jak dovedeme hospodařiti s hřivnou, kterou odkázal svému národu. Dal mu svobodu, pomohl mu provésti výstavbu státu, zabezpečil mu dobré a věrné přátele, zařadil jej v rámec evropské politiky a zajistil mu možnost jeho

dalšího politického a hospodářského života a vývoje. Masaryk chce ve zbytku života viděti, zda jeho národ dovede samostatně řídit své další osudy. I z tohoto činu vidíme jeho moudrost a lásku k odkazu, který v sobotu předal do rukou svého lidu. Jako dobrý hospodář chce pozorovati, zda jeho dědicové nebudou špatně hospodařiti s tím, co on za celý svůj požeňnaný život nahospodařil. Vrací se mezi nás jako občan, který složil břímě presidentské funkce s vědomím, že poctivě pracoval. Ty miliony slz, které se zaleskly v sobotu po čtvrté hodině v očích národa, podaly nejjasnější důkaz o tom, že národ ví, proč měl, proč má a proč zůstane povždy míti rád svého T. G. Masaryka - Osvoboditele!

Učitelstvo mělo vždy k Masarykovi kladný a oddaný poměr. Byl už v době předválečné jeho učitelem, rádcem a vůdcem. Zůstal jím i na stolci presidentském. Nezapomněl nikdy, že vyšel z učitelských řad a že především **škola** je povolána k tomu, aby vychovávala obnovenému státu demokratické a uvědomělé občany. Nám učitelům zanechává proto odstoupený prezident svůj veliký mravní program, aby chom jej postupně naplnili. Máme svobodu, máme svůj stát, na nás záleží, aby chom mu vychovali svobodné a oddané občany. Kolem nás vítězí reakce různých forem (diktatury). Naše reakce si netroufala otevřeně a výbojně vystoupiti, dokud tu stála autorita velkého presidenta - demokrata. Celý národ bude proto skládat nyní zkoušku státníkovu. Musí jasně ukázati, kolik demokracie osvojil si od svého vůdce, jak hluboce vryla se v jeho srdce demokratická výchova, kterou Masaryk hlásal, kterou svým životem naplňoval a na které vytvořil a budoval svůj stát. Zde připadne nám učitelům veliký úkol. Na nás padati bude značná část odpovědnosti za to, jakými cestami půjde další vývoj našeho státu. I na nás hleděti bude oko Masarykovo, jak to dále povedeme. Slibujeme v této historické chvíli, kdy začínáme psáti novou kapitulu svých dějin,

že i v příštích dobách půjdeme po jeho cestách ideálu demokracie a lidskosti.

Volba presidenta

Presidentem zvolen Dr. Eduard Beneš, ministr zahraničí, dne 18. prosince 1935 v 10.30 hodin, který z celkového počtu 440 platných hlasů (296 poslanců a 144 senátorů) získal hned v první volbě 340 hlasů.

Pomník Jana Amose Komenského 25 let v Kunvaldě

V sobotu a v neděli 3. a 4. srpna 1935 byly uspořádány v Kunvaldě významné slavnosti. Výbor kulturních korporací oslavoval 25. výročí postavení pomníku J. A. Komenského u prvního sboru Jednoty Českých bratří 1457. Byl to první dům modlitby, dům poradní, první škola bratrská, dům, z něhož začala tradice bratrské výchovy.

Nedaleko tohoto místa „na pohřebišti“ byl v roce 1910 nevšední obětavostí p. Františka Ludvíka, učitele v místě, odhalen pomník J. A. Komenského a tak zachráněn památný první sbor. Letošní oslava chtěla povzbuditi kulturní a duchovní život v „Kolébce Českých bratří“ i v kraji a vybudovati nový sbor - dům osvěty.

Po slavnostním zahájení v kunvaldské sokolovně v sobotu večer byl uspořádán lampionový průvod do Modlivého dolu, kde učinil projev farář Jednoty bratrské Timoteus Petr ze Železného Brodu.

V neděli úvodem k slavnostem byla u Sboru společná pobožnost konaná farářem čl. církve Šebkem ze Žamberka. Následoval projev ministerského rady R. J. Vonky „Od bratra Řehoře k J. A. Komenskému“, faráře Jednoty bratrské Vančury z Prahy „Ve stopách jednoty“ a senátorky Anny Chlebounové ze Džbánova „O poslání ženy v národě Komenského“. Vyzvedla význam pravdy a opravdovosti v životě, odpovědnosti, poctivosti a přesvědčení, že pro každého z nás je současnost jen školou k věčnosti a že z ní budeme jednou klásti počet před svým svědomím, před svým národem.

Odpoledne po půl 14. hodině průvod obcí od Bratrské lípy. V čele jela selská jízda, za nimi žactvo Sokola a členstvo, hasiči, za prapory kráčeli pozvaní hosté a řečníci: bývalý ministerský předseda František Udržal s chotí, paní senátorka Anna Chlebounová, okresní hejtman pan rada Robert Koblih z Žamberka, okresní školní inspektor Josef Jandík ze Žamberka, páni kazatelé Otto Mikuláščík z Ústí nad Orlicí a František Timoteus Petr.

U pomníku padlých věnoval pietní vzpomínku řídící učitel Karel Kaše z Kunvaldu. Po příchodu ke Sboru zahájil slavnost bratr Josef Šrefl, starosta. Slavnostním řečníkem byl senátor František Udržal, rolník z Dolní Rovně u Pardubic a již předem uvedení řečníci. Též starosta VI. okrsku Sokola p. František Šámal ze Žamberka, za legionáře p. Šlesingr z Kunčic a p. Josef Pazourek z Kunvaldu.

OKÉNKO FARNOSTI

Pořad bohoslužeb během vánočních svátků:

- 24. 12. 2025
Kláštepec n. O. 16:00 hodin
Kunvald 20:00 hodin
Kačerov 22:00 hodin
Rokytnice v O.h. 24:00 hodin
- 25. 12. 2025
Kunvald - dětská mše sv. 9:30 hodin
- 26. 12. 2025
Kláštepec n. O. 10:00 hodin

- České Petrovice 16:00 hodin
- 1. 1. 2026
Kláštepec n. O. 8:00 hodin
Kunvald 9:30 hodin
Rokytnice v O.h. 11:00 hodin

Betlémské světlo bude k možnému rozžehnutí přinesených svící v úterý 23. 12. v kostele a ve středu 24. 12. v kostele i v kapličky na dolním Kunvaldu.

Časy pro rozžehnutí budou vyvěšeny v nástěnkách a ohláškách.

Mariánské putě

V pondělí 8. září jsme tradiční mši svatou v dolní kapli oslavili svátek Narození Panny Marie a zároveň jsme si připomněli výročí postavení tohoto svatostánku.

Je tomu již 160 let od doby, kdy tehdejší místní duchovní správce Josef Doubrava povzbudil obyvatele dolního Kunvaldu k opatření poledničku, a poté ke stavbě kapličky se zvonící, „poněvadž tam zvony kostelní vždy slyšet není“.

Při této příležitosti byla také P. Piotrem a P. Pawlem, kteří společně mši sv. sloužili, požehnána soška P. Marie, jež nyní slhází z naddveřního výklenku.

Z poutní mše na svátek Narození Panny Marie v kapličky na dolním Kunvaldě, foto Jana Trejtnarová

Instalace sošky P. Marie do naddveřního výklenku se ujali pánové Matyáš a Flekr

Ku cti P. Marie Růžencové jsme se sešli s P. Piotrem při mši svaté 9. října v kapličky v Zaječínách. Zpěvy doprovodil Mirek Toman na harmoniku. Přestože po celý den pršelo, když jsme vycházeli ze dveří, vysvitlo slunce a byl pěkný podzimní večer.

Díky všem, kdo přišli a věnovali svou modlitbu P. Marii a našim předkům, kteří se o zbudování a zvelebování těchto míst jakkoli zasloužili.

Ave Maria!

Farníci

Čerstvě vysvěcená soška Panny Marie ve výklenku kapličky na dolním Kunvaldě

Posvícení a Celosvětový den misíí 19. 10. 2025

Čas neuvěřitelně letí a od poslední mše dětí, při které jsme s novým panem farářem zahájili školní rok, tu máme misijní neděli. Ta se letos střetla s termínem kunvaldského posvícení, takže oslava byla dvojnásobná.

Při mši svaté jsme, my děti, zpívaly písně, četly misijní přímluvy, v obětním průvodu nesly dožínkový věnec, koš ovoce a zeleniny nebo posvícenské koláče. To vše jako poděkování za letošní úrodu. No a jelikož v tento den probíhají jarmarky na podporu misíí v mnoha kostelích, ani Kunvald nezůstal pozadu.

Letošní podzim nás inspirovala velká úroda švestek, a tak se „švestičky z naší zahrádky“ staly hlavní surovinou našich

výrobků. Už v září mladší děti z náboženství vypeckovaly švestky, připravily skleničky na zavařování a pak už jen vznikaly švestkové kompoty. Na zdobení sklenic jsme se podílely všechny, protože kompot musí dobře chutnat i vypadat. Kromě toho si lidé z jarmarku odnášeli i švestkové buchty, povidlové muffiny a koláče (také povidlové). Aby už z těch švestek nebyli všichni modří, mohli si odnést nasušené křížaly z jablíček.

Tak takové bylo letošní posvícení a Misijní den. Děkujeme všem, kteří věnovali čas a pozornost našemu úsilí.

Už teď se těšíme na první neděli adventní, kdy budeme vyrábět adventní věnce pro misie a samozřejmě na Vánoce, kdy na první svátek vánoční proběhne v 9:30 dětská mše.

LM

Chystá se Tříkrálová sbírka

V tomto období se každoročně začíná s přípravami na Tříkrálovou sbírku. Ve škole se sestavují tříkrálové skupinky dětí, po roce se opět kontaktují osvědčení a spolehliví vedoucí skupinek a také se hledají nové tváře.

To se letos povedlo a náš tým posílila paní Šárka Junková v roli koordinátorky.

Těšíme se na spolupráci s ní, i s dalšími případnými zájemci a nadšenci pro tuto dobrou věc.

Přejeme všem klidný závěr roku a v roce 2026 očekávejte tříkrálové koledníky v termínu od 9. ledna do 11. ledna.

Marta Gregušová

Z ČINNOSTI KUNVALDSKÝCH SPOLKŮ - ORGANIZACÍ - JEDNOTLIVCŮ

Zažili jsme Czech Wildfire Academy 2025

(Pohled členů zásahové jednotky Kunvald)

Ve dnech 19. až 21. září 2025 jsme se čtyři hasiči z kunvaldské zásahové jednotky vydali na úspěšně proběhlou Czech Wildfire Academy 2025 (CWA 2025), pořádanou společností PROIZS ve spolupráci s dalšími odborníky z ČR i zahraničí.

Tato třídní akce kombinující praktický výcvik, teorii a simulaci zásahů v terénu se stala pro nás intenzivní zkušeností – možná jednou z těch, co mění pohled na to, co znamená „lesní požár v kopcovitém a nepřístupném terénu“.

Den první: Zahájení, seznámení a příprava

Celá akce proběhla v režimu, který známe z výjezdů – odřadový styl, přidělené role (technik, velitel, zdravotník atd.), výstroj „plná polní“, tedy zásahový oblek, včetně zásahových bot a přileb, ve kterých jsme strávili krom sprchy snad celý výcvik.

Ráno jsme se sešli, instruktoři nás rozdělili do smíšených týmů kombinujících profesionální hasiče a členy dobrovolných jednotek, vysvětlili program a vytyčili cíle. První dopoledne bylo věnováno teoretickým blokům: taktika boje s lesními požáry, bezpečnostní pravidla, ukázka používané výstroje a výzbroje.

Už od začátku bylo jasné, že instruktoři jsou skutečnými odborníky ve svém oboru. Jejich zkušenosti z domácích i zahraničních zásahů dodávaly výcviku váhu a respekt.

Den druhý: Hlavní program a simulace

Druhý den byla akce „naostro“. Budíček ve čtyři ráno, sbalit vše potřebné na celý den v terénu v režimu zásahu a už před šestou hodinou skupiny vyrazily do zadaných sektorů v terénu, kde na jednotlivých

CWA – hasiči při zásahu

stanovištích absolvovaly simulace hašení rozsáhlejšího lesního požáru, ale i zdravotnickou průpravu nebo práci s technikou. Byl to den náročný hlavně fyzicky. Na stanovištích už nás nečekala teorie, ale reálný oheň. Dlouhé pochody (za sobotu celkem 23 km) s výstrojí a kopcovitý terén. V osm hodin večer, kdy jsme prakticky už za tmy přicházeli do tábora nebylo největší odměnou, jak by někdo čekal, pivo, ale sprcha.

Den třetí: Vyhodnocení, workshopy a odjezd

Třetí den následovaly workshopy a další ukázky nových trendů v boji s lesními požáry, a hlavně výměna zkušeností mezi účastníky. K poledni proběhlo slavnostní zakončení a společné focení. Poté jsme se rozloučili, sbalili a vyrazili zpět domů.

Co jsme si odnesli pro naši jednotku

Zúčastnit se CWA 2025 pro nás nebylo jen „další školení“. Hlavním přínosem pro naši jednotku bylo lepší pochopení chování požáru, zkušenost s modulární technikou, čtyřkolkami a ručními prostředky, zefektivnění postupů přenosu vody v členitém terénu, a hlavně nácvik kritického rozhodování pod tlakem – jak reagovat, pokud se situace změní.

*Lesní požár skutečně „není legrace“,
foto poskytl Matouš Paďour*

Celá akce byla velice fyzicky náročná, ale právě to nám dalo pocítit realitu zásahů při lesních požárech. Navzdory únavě jsme odjžděli plní nadšení a motivace, protože jsme věděli, že podobné zkušenosti posouvají naši jednotku opět o kus dál.

Za všechny zúčastněné hasiče děkují městyso Kunvald a SDH Kunvald za finanční podporu a možnost se této skvělé akce zúčastnit. Pokud bude v budoucnu možnost, určitě rádi vyrazíme znovu.

Matouš Paďour

Vážení přátelé,

pomalů nám končí rok 2025 a jako každoročně předkládám zprávu organizace ČZS jak se nám dařilo či nedařilo v tomto roce.

První polovina roku byla opravdu nešťastná. Naše řady totiž opustili navzdý Karel Weigl, Ing. Jaroslav Hloch, Miroslava Kalousová, Jitka Jindrová (nejstarší členka) a Vlasta Šlezingrová. Čest jejich památce a díky za jejich dlouholetou příkladnou činnost. Především ztráta Vlasty Šlezingrové je pro naši organizaci velmi citelná. Vlasta byla duší naší organizace. Především se věnovala práci s mládeží (kroužek zahrádkářský

a myslivecký). Spolu s Mílou Kalouskovou pod jejich vedením dobývali nejvyšší místa v místních, okresních i národních soutěžích. Byla jedním z tvůrců našich zdařilých výstav od roku 2002 a bude těžké ji nahradit. Bude trvale zapsána v naší paměti.

V letošním roce jsme výstavu nepořádali, ale některé jsme navštívili. Především v Dolní Rovni, Letohradě a České Skalici, na nichž vystavoval náš člen přítel Navrátil své čarokrásné jiřinky. Z mezinárodní soutěže „Tradiční jiřinkové slavnosti od roku 1837“ v muzeu Boženy Němcové v České Skalici si odvezl 1. místo v soutěži o nejkrásnější jiřinku roku 2025, jiřinku jménem

DUTCH KARNEVAL. Dále jsme navštívili výstavy ve Verměřovicích, Lichkově, Líšnici a další.

V květnu proběhla tradiční "Návštěva u zahrádkáře". Tentokrát opět u Vildy Šlesingra. Zde bylo možno prodiskutovat pěstitelské zážitky, příjemně se pobavit, dobře se občerstvit, a nakonec si odnést i některé přebyteky zahrádkářů. Navštívili jsme přítele Karla Zastoupila, který oslavil již své 94. narozeniny. V rámci výroční členské schůze proběhla beseda př. J. Prachaře o svých včeličkách a zahrádkářských zájmovostech.

Samozřejmě i v letošním roce proběhly soutěže **Mladý zahrádkář** a **Hvězda floristiky**. Okresní kolo MZ v Kunvaldě (13 účastníků): ml. žáci 1. místo J. Halbrštát - Lukavice, 5. místo V. Žabková - Kunvald, st. žákyně 1. místo L. Matyášová, 2. místo L. Vymetálková - obě Kunvald.

Národní kolo v Brně: mž 18. E. Brunová - Lukavice, st.ž. 32. L. Matyášová - Kunvald.

V rámci floristických soutěží proběhly 2 kempy v Praze pro D. Bolečkovou - Kunvald a L. Zbořilovou - Dolní Dobrouč jako příprava na profesionální soutěž Děčínskou kotvu.

Hlavní soutěž: D. Bolečková celkově 3. místo (2. místo členka, 3. místo věnec). Velký úspěch.

6. místo L. Zbořilová - Dolní Dobrouč.

Okresní soutěž „**Hvězda floristiky**“ v Kunvaldě 15 účastníků.

Žáci: 1. místo L. Zbořilová - D.D., 2. místo A. Šmerdová - D.D., 3. místo T. Jetenská - Kunvald.

Junioři: 1. místo J. Vávrová - D.D., 2. místo D. Bolečková - Kunv.,

Senioři: 1. místo I. Severová - Luk., 2. místo H. Jindrová - Kunv.,

Zemské kolo v Praze. Okres Ústí nad Orlicí zvítězil ve všech kategoriích. **Žáci:** 1. místo L. Zbořilová - D.D., 2. místo A. Šmerdová - D.D.

Junioři: 1. místo J. Vávrová - D.D., 5. místo D. Bolečková - Kunv.

Senioři: 1. místo I. Severová - Luk.

Národní kolo: Žáci: 4. místo A. Šmerdová - D.D., 5. místo L. Zbořilová - D.D.

Junioři: 1. místo J. Vávrová - D.D.

Senioři: 6. místo I. Severová - Luk.

V letošním roce se ještě budeme podílet na plánované akci obce Rozsvěcení vánočního stromku. Všem zahrádkářům a přátelům zahrádkářů přejeme hodně zdraví, pěstitelských úspěchů a těšíme se na další setkání s vámi všemi v příštím roce.

Za výbor ČZS Václav Michalička

Tradiční setkání důchodců

V sobotu odpoledne 28. září se v kunvaldské sokolovně konalo tradiční setkání důchodců. Na akci dorazily desítky kunvaldských seniorů, aby společně prožili příjemné chvíle ve společnosti přátel, sousedů a známých.

Program zahájily děti z místní základní školy tanečním vystoupením, které svým tancem rozzářily tváře přítomných. Dále vystoupila taneční skupina Neon ze Žamberka. Všichni tanečníci předvedli dynamickou choreografii. Dále také vystoupily děti z mateřské školky s písničkami.

Vystupující byli odměněni velkým potleskem jak ze strany návštěvníků, tak i pořadatelů.

Součástí programu bylo také jedno malé překvapení, a to rozhovor s paní Bárou Novákovou. O její cestě za „velkou louží“ do New Yorku na Mistrovství světa v maratonu.

Skupina NEON ze Žamberka

Celým odpolednem nás provázela kapela Makadam, která hrála samé krásné písně. Pro naše seniory bylo také připraveno občerstvení, o které se postarala místní jídelna. Nechyběla ani odpolední káva se zákuskem.

Poděkování patří všem, kteří se podíleli na její organizaci. Už teď se všichni můžeme těšit na další setkání, které proběhne 4. 10. 2026.

Šárka Junková

Odpoledne seniorům zpřijemnila skupina Makadam,
foto Šárka Junková

Slámožrouti a jejich nová sezóna

Díky výstavbě nové hokejové haly se letos rozběhne opět hokejový turnaj v Žamberku-Žamberecká hokejová liga. My se stane její součástí, protože jsme byli před lety u jejího zrodu a několik let jsme ji také pořádali. Po letech opouštíme velice zajímavou soutěž v Lanškrouně, kterou vede skvěle pan Černý. Jedinou nevýhodou je velká vzdálenost a tím i to, že za námi nejezdili naši skvělí fanoušci.

Další zápasy:

■ Kunvald-Nekoř	sobota	08. 11. 2025	17:00
■ Líšnice-Kunvald	sobota	15. 11. 2025	19:00
■ Kunvald-Rychnov	sobota	22. 11. 2025	17:00
■ Žamberk-Rychnov	sobota	29. 11. 2025	17:00
■ Kunvald-Dlouhoňovice	čtvrtek	04. 12. 2025	20:00
■ Králíky-Kunvald	čtvrtek	11. 12. 2025	18:00
■ Kunvald-Letohrad	čtvrtek	18. 12. 2025	20:00
■ Rychnov-Kunvald	sobota	03. 01. 2026	19:00
■ Kunvald-Líšnice	sobota	10. 01. 2026	19:00
■ Nekoř-Kunvald	sobota	17. 01. 2026	17:00
■ Kunvald-Žamberk	sobota	24. 01. 2026	17:00
■ Dlouhoňovice-Kunvald	čtvrtek	29. 01. 2026	20:00

Samozřejmě může nastat změna termínu, o všem budeme informovat na našem facebooku.

Slámožrouti Kunvald

Pout' na dolním Kunvaldě a koncert skupiny Marien

Celou akci letos pořádal spolek SouSe-díme a měla opět něco, co se slovy dá jen těžko popsat – a přece to všichni cítili. Možná to bylo tím, že jsme se sešli v takovém počtu,

že se staré lipové větve u kostela i kapličky i samy usmívaly. Možná tím, že jsme si po dlouhé době mohli opět jen tak popovídat, obejmout se, zasmát a sdílet prosté lidské bytí.

Páteční večer před poutí se konal koncert fenomenální folkové skupiny Marien. Svatý stánek se díky otci Antkiewiczzi otevřel i široké veřejnosti a my si toho velmi vážíme. Kostel sv. Jiří byl naplněn milými lidmi, světla tančila po stěnách a písně rozezněly nejen chrám, ale i srdce posluchačů. Každý tón nesl klid, sílu a pokoru – připomínku, že hudba umí spojit lidi, i když se neznají, a že v tichu mezi slovy se někdy skrývá největší porozumění.

Koncert, foto poskytla Monika Jindrová

V sobotu se již tradičně konala poutní mše v kapli na dolním Kunvaldě. Během ní se silně rozpršelo a panovaly obavy, zda na sousedské odpoledne vůbec dorazí hosté. A vy jste přišli. I přes déšť, mrholení a chladné počasí jste přišli – z horního i dolního Kunvaldu, z osad i z okolí. A právě to bylo nejkrásnější. Tradičně se bylo možné občerstvit u Pepy grilovaným masem, zakoupit perníčky od Sáry, povzbudit kávou od Zory, zpestřit náladu střelením z kuše, shlédnout divadélko, vystřelit růží pro manželku ve střelnici střeleckého klubu nebo si vytvořit náramek v dílničce našich malých nástupců spolku.

Nakonec se počasí umoudřilo a podařilo se nafouknout i skákací hrad a děti se mohly vyřádit. Letos se k občerstvení, které tradičně napekly místní hospodyně, mohly pít rozličné moky z vratných kelímků, které spolek pořídil. Dlouze jsme diskutovali o záloze a nakonec jsme se rozhodli důvěřovat lidem, že se kelímky

vrátí. A víte jak to dopadlo? Vrátily se do jednoho – a to je možná ten nejhezčí důkaz, že si navzájem můžeme věřit. Že když se lidem dá důvěra, vrátí ji s úsměvem – stejně jako ty kelímky.

Vůně koláčů, smích dětí, známé i nové tváře, které už teď patří k „naším“. Byl to čas zastavení a radosti, kdy se člověk může zhluboka nadechnout a uvědomit si, jak dobře je tam, kde lidé drží při sobě. Taková byla letošní poutí. Nejen slavnost, ale i připomínka, že společenství a srdce dělají z Kunvaldu domov.

Členové i podporovatelé spolku věnovali nespočet hodin přípravám a organizaci celé pouti a to zcela nezištně, s nadšením a srdcem. Všem patří velké a upřímné poděkování – právě díky nim mohla tato akce vzniknout. Jsou to lidé, kteří dokážou táhnout za jeden provaz a dávají Kunvaldu to, co se nedá koupit – pocit souzáležitosti a domova.

Monika Jindrová

Perníčky

Milí kunvaldští sousedé, srdečně vás zveme ke kapličce na dolním Kunvaldě.
Přijďte s námi prožít klidný a přátelský předvánoční čas a společně přivítat nový rok. Podrobnosti budou uvedeny na plakátech.
Těšíme se na vás!

Adventní procházka kolem kopce
28. 11. 2025 17:30

Rozsvícení vánočního stromku
28. 11. 2025. 18:00

Betlémské světlo
24. 12. 2025 11:00 - 12:00

Novoroční přípítek
1. 1. 2026 12:00

TRADIČNÍ ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMKU

**29.11.2025
od 16 hodin**

PŘED HASIČSKOU
ZBROJNICÍ V KUNVALDĚ

- BOHATÝ PROGRAM
- PŘEDVÁNOČNÍ JARMARK
- OBČERSTVENÍ

*Městys Kunvald Vám přeje krásné prožití
vánočních svátků, ať jsou plné rodinné
a sousedské pohody.*

*Děkujeme všem za přízeň a těšíme se
na další spolupráci.*

*Do nového roku 2026 přejeme
hodně zdraví, štěstí
a spoustu krásných zážitků!*

PF 2026

Členové zásahové jednotky hasičů byli na cvičení hašení lesních požárů

Divadlo – spolek SouSedíme

Jan Kalous vede sokolské cvičení na Sletu

Školáci tančí pro důchodce

Děti z Misijního klubka připravují dárečky na Misijní neděli

KUNVALDSKÝ POLEDNÍK

Vydává Úřad městyse Kunvald, tel.: 465 619 160.

E-mail: obec@kunvald.info

Číslo registrace MK ČR E 12801, náklad 300 výtisků.

Foto zvonu: Tomáš Bém

Tisk: Set servis Helvíkovic.

Uzávěrka tohoto čísla dne 15. 10. 2025. Uzávěrka příštího čísla 8. 12. 2025.

Cena jednoho výtisku 10,- Kč.

Příspěvky jednotlivých autorů jsou ponechávány v původním znění a nejsou jazykově ani fakticky upravovány.